

U7

Sosiaalinen Kehitys Lapsi alkaa harjoitella itsenäistä toimimista.

Saattaa uhmata ja vastustaa vahvastikin aikuisen laatimia sääntöjä.

Moraalinen kehitys Lapsi arvioi teon pahuutta yleensä teon lopputuloksen eikä tarkoituksen perusteella.

Lapsi alkaa ymmärtää eron oikean ja väärän sekä reilun ja epäreilun välillä.

Kaverisuhteet usein räiskyviä. Tunteita osoitetaan vahvasti.

Erilaiset sääntöleikit ja pelit ovat mieluisia.

Käytös voi ajoittain olla hyvin itsekeskeistä, eikä lapsi aina ymmärrä, että hänen puheensa voi loukata jotain toista.

Joukkueessa

[Sääntöjen noudattaminen.](#)

[Toisten huomioon ottaminen.](#)

[Pettymysten kohtaaminen ja käsittely.](#)

Lähde:

<https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/>

U8 - U9

Pelit ja leikit tärkeitä yhdessä kavereiden kanssa.

Ryhmään kuulumisella ja hyväksytyksi tulemisella (ikätovereiden joukossa) on suuri merkitys)

Kavereiden mielipiteillä entistä suurempi merkitys.

Peleissä häviäminen usein vaikeaa.

Lapsi haluaa usein olla paras kaikessa.

Empatiakyvyn kehittyminen käynnistyy selkeästi.

Omatunnon kehittyminen alkaa ja lapsi kykenee säätämään toimintaansa eri tavoin kuin ennen. Tämä antaa lapselle uudenlaista itsenäisyyden tunnetta ja lapsen itsetunto alkaa vahvistua.

Omatunto on usein jyrkkä ja vaativa.

Lapsi on herkkä kritiikille ja vähättelylle.

Oikean ja väärän taju on jo selkeästi kehittynyt

Lapsi kykenee jo hahmottamaan erilaisia sääntöjä on niiden suhteen hyvinkin valppaana.

Lapsi ei kuitenkaan pysty yleistämään sääntöjä eri tilanteisiin ja ympäristöihin.

Opettaja, valmentaja tms muu perheen ulkopuolinen aikuinen voi olla lapselle todella tärkeä auktoriteetti.

U10 - U12

9 -12 -vuotias lapsi on usein tasapainoinen, aktiivinen, sosiaalinen ja kiinnostunut monista asioista.

Kaverit ja heidän mielipiteensä ovat lapselle erittäin tärkeitä.

Leikkiminen on yhä tärkeää ja sille pitää jättää aikaa.

Lapsen itsenäisyys lisääntyy, mutta silti vanhemmat ja yhteinen aika heidän kanssaan on tärkeää.

Lapselle on tärkeää saada tuntee, että häntä tarvitaan ja häneen luotetaan.

3.–6.-luokkalainen lapsi pystyy yhä paremmin ymmärtämään ja ottamaan huomioon toisten tunteita, ajatuksia ja tarpeita. Hän osaa jo kuvailla ystäviensä luonnetta ja kiinnostuksen kohteita, ei vain heidän ulkoisia ominaisuuksiaan.

Itsekeskeisyys vähenee, empatiakyky kehittyy.

Vuoron odottaminen ja tunteiden hallitseminen on helpompaa kuin aiemmin.

Omatunto on kehittynyt ja omaa arvostelukykä on lisääntynyt. Lapsi saattaa kritisoida vanhoja sääntöjä ja pyrkiä muuttamaan niitä järkisyihin vedoten.

Lapsen ajattelu säännöistä on edelleen hyvin konkreettista. Lapsi ei välttämättä ymmärrä sanojen ja tekojen ristiriitaa. (Esimerkiksi: vanhempi puhuu savuttoman elämän puolesta, mutta sytyttää juhlahetkellä sikarin)

Lapsen on usein helpompi sitoutua noudattamaan sääntöjä, joita on itse ollut muotoilemassa ja pohtimassa rikkomusten seurauksia.

Ryhmään kuuluminen. Pelaaja tuntee kuuluvansa kiinteänä osana joukkueeseen. Tämä siitäkkin huolimatta, että pelaamisessa ja harjoittelussa toimitaan tasoryhmissä.

Sen sietäminen, ettei valmentaja aina kykene huomioimaan kaikkia pelaajia.

Säännöt valmiiksi tehtyjä, aikuinen ohjaa lapsia niiden su

ntaan